

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਬ

ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 23 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਾਜਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਹੜੇ ਆਮ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਓਨਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿੰਨਾਂ ਯਾਜਕਾਂ ਨੂੰ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਬਾਂ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਹਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ‘ਪਰਬ’ ਦੱਸਿਆ। ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ (23: 1, 2)। ਅਧਿਆਇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੂਸਾ ਨੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨੇ ‘ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ’ (23:44)।

ਸਿਰਫ਼ ਯਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ‘ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ’ ਭਾਵ ਆਮ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਪਰਬਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ? ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਬਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਯਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਪਰਬ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਭੇਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਯਾਜਕਾਂ ਨੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਵਾਸਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਦੌਰਾਨ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅਰਾਮ ਕਰਨਾ, ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਦੌਰਾਨ ਝੋਂਪੜੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੀਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚਲੀ ਜਨਾਹਕਾਰੀ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।¹

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੱਤ ਪਰਬਾਂ ਅਰਥਾਤ ‘ਪਰਬਾਂ’ ਸੱਬਤ, ਪਸਾਹ, ਅਖ਼ਮੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ, ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੇ ਪਰਬ (ਜਾਂ ਵਾਢੀ, ਜਾਂ ਅਠਵਾਰਿਆਂ²) ਦਾ ਪਰਬ, ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਪਰਬ, ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ, ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ (ਜਾਂ ਤੰਬੂਆਂ ਜਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ) ਦੇ ਪਰਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।³

ਸੱਬਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (23: 3), ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤਰਤੀਬਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਪਰਬਾਂ ਦਾ ਵਖਾਣ ਹੈ (23:4-22), ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਪਰਬਾਂ (ਜਾਰੇ ਹੀ ਸਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ) ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (23:23-43)। 23:22 ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਾਕ ਕਿ ‘ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਹਾਂ’ ਅਤੇ 23:23 ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ‘ਮੂਸਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ’ ਦਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਬਹਾਰ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਪਰਬਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਹਿੱਸਾ ਪੱਤਝੜ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਪਰਬਾਂ ਦਾ ਹੈ।⁴

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (23:1, 2)

¹ਯਹੋਵਾਹ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ²ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਐਉਂ ਬੋਲ, ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਹਨ, ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲੇ ਕਰਨੇ ਸੋ ਏਹ ਮੇਰੇ ਪਰਬ ਹਨ।

ਆਇਤਾਂ 1, 2. ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਅਰੰਭ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਂਦਿਆਂ, ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਸ ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ ਪਰਬਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਬਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬ’’ ਵਾਕ ਖੰਡ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *mo'ed* (ਮੋਇਡ) ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ‘‘ਠਹਿਰਾਏ ਹੋਏ ਸਮੇਂ, [ਥਾਂ] ਜਾਂ ਮੇਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।’’⁵ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਪਰਬ’’ (KJV), ‘‘ਠਹਿਰਾਏ ਹੋਏ ਪਰਬ’’ (RSV), ‘‘ਠਹਿਰਾਏ ਹੋਏ ਤਿਉਹਾਰ’’ (NRSV), ‘‘ਠਹਿਰਾਏ ਹੋਏ ਮੌਸਮ’’ (REB), ਅਤੇ ‘‘ਸੰਜੀਦਾ ਪਰਬ’’ (NJB) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੌਨ ਈ. ਹਾਰਟਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਖਾਸ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ’’ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ‘‘ਮਿਲਾਪ ਵਾਲਾ ਤੰਬੂ’’ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ‘‘ਯਾਹਵੇਹ ਦਾ’’ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਯਾਹਵੇਹ ਲਈ ਪਰਬ’’ (ਉਸ ਸਭ ਲਈ ਜੋ ਉਹਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਯਾਹਵੇਹ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਲਈ ਪਰਬ) ਜਾਂ ‘‘ਯਾਹਵੇਹ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਪਰਬ’’ (ਯਾਹਵੇਹ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਰਬ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ‘‘ਇਸ ਵਾਕ ਖੰਡ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਅਰਥ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।’’⁶

ਇਹ ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬ’’ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਵਾਦਕ ‘‘ਮੇਲਾ’’ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 23:2 ਵਿਚ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਦਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ (23:3, 4, 7, 8, 21, 24, 27, 35, 36, 37), ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘‘convocation’’ (‘‘ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ’’) ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਕਨਵੋਕ’’ (‘‘convoke’’) ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸਭਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ‘‘ਇਕੱਠੇ ਕਰਨਾ’’ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ‘‘ਮੇਲਾ’’ ਜਾਂ ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ ‘‘ਸਭਾ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕ’’ ਹੈ।⁷ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਸਭਾ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੱਤ ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬਾਂ’’ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਖੂਬੀਆਂ ਸਨ: (1) ਹਰੇਕ ਵਿਚ ‘‘ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ’’ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। (2) ਹਰੇਕ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਵਿਚ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ (23:8, 16-20, 25, 27, 36, 37)। (ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਪਰਬਾਂ ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਫ਼ਹਰਿਸਤ ਲਈ, ਵੇਖੋ ਗਿਣਤੀ 28; 29.) ਆਇਤ 37ਓ ਆਖਦੀ ਹੈ, ‘‘ਜਿਹੜੇ ਤੁਸਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਿਆਂ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਭਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਮੈਦੇ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਬਲੀ ਅਤੇ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਸੱਭੋ ਆਪੋ ਆਪਣਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਏਹੋ ਪਰਬ ਹਨ।’’ (3) ਹਰ ਇਕ ਵਿਚ ਅਰਾਮ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਦਿਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਜਦ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ (23:3, 7, 8, 21, 25, 28, 30, 31, 32, 35, 36, 39)।

ਸੱਬਤ ਦਾ ਦਿਨ (23:3)

੩ਛੇ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਸੱਤਵਾਂ ਦਿਨ ਵਿਸਰਾਮ ਦਾ ਸੱਬਤ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਹੈ, ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭਨਾਂ ਵਸੋਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸੱਬਤ ਹੈ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬਾਂ ਦੀ ਫ਼ਹਰਿਸਤ ਉਸ ਨਾਲ ਭਾਵ ਸੱਬਤ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 3. ਸੱਬਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬਾਕੀ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਬ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਦਸਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੌਥਾ ਹੁਕਮ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅੱਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਕੂਚ 20:8-11; ਗਿਣਤੀ 5:12-15)। ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾਂ ਪਰਬਾਂ ਦੇ ਮਨਾਉਣ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਪੰਜ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। (1) ਸੱਬਤ ਨੂੰ ਸਤਵੇਂ ਦਿਨ (ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। (2) ਇਹ ਵਿਸਰਾਮ ਦਾ ਦਿਨ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਦ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। (3) ਸੱਬਤ ਦਾ ਦਿਨ ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।^੪ (4) ਸੱਬਤ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਉਹਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। (5) ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭਨਾਂ ਵਸੋਬਿਆਂ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਘਰ ਵਿਚ ਸੱਬਤ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੱਬਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ (ਰਸੂਲਾਂ 20:7; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:2), ਭਾਵ ਮਸੀਹ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਦਿਨ (ਮੱਤੀ 28:1; ਮਰਕੁਸ 16:2) ਬੰਦਗੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ’ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 1:10)।

ਪਸਾਹ ਅਤੇ ਅਖ਼ਮੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪਰਬ (23:4-8)

^੫ਜਿਹੜੇ ਤੁਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਆਂ ਵੇਲਿਆਂ ਸਿਰ ਹੋਕਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਸੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲੇ ਏਹ ਹਨ ^੬ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚੌਥਵੀਂ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਧਿਆ ਵੇਲੇ ਤਾਈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਪਸਾਹ ਦਾ ਪਰਬ ਹੈ ^੭ਅਤੇ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੰਧਵੀਂ ਮਿਤੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪਰਬ ਹੈ, ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਤੁਸਾਂ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ^੮ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੁਸਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤੁਸਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ^੯ਪਰ ਤੁਸਾਂ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤੁਸਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਨਾ ਕਰਨਾ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੱਬਤ ਅਰਾਮ ਦਾ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਸੱਬਤ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਭਾਵ ਸਲਾਨਾ ਪਰਬਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾਣੇ ਸਨ।

ਆਇਤ 4. ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲੇ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਕਾ ਦੇਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨਾਉਣਾ ਸੀ। ਲਈ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਫੇਰ ਤੋਂ ਦੱਸਿਆ। ‘‘ਹੋਕਾ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਭਾਵੇਂ ਪੂਰੀ ਕੌਮ ਲਈ ਸਨ ਪਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਯਾਜਕਾਂ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦਾ ‘‘ਹੋਕਾ ਦੇਣਾ’’ ਜਾਂ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਆਇਤ 23:2 ਵਿਚਲੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਾਕਖੰਡ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 23:3 ਵਿਚਲਾ ਸੱਬਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੁਕਮ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਕੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੀ। ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬ’’ ਅਸਲ ਵਿਚ 23:2 ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਆਇਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਆਇਤ 5. ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਪਰਬ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਹਿਲਾ ਪਸ਼ਾਹ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚੌਥਵੀਂ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਧਿਆ ਵੇਲੇ ਤਾਈਂ⁹ ਇਹ ਇਬਰਾਨੀ ਕਲੰਡਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਹੀਨਾ, ਨਿਸਾਨ/ਅਬੀਬ (ਕੁਚ 23:15) ਸੀ ਜੋ ਸਾਡੇ ਮਾਰਚ/ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ।¹⁰

ਪਸ਼ਾਹ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੀ ਇਕ ਯਾਦਗਾਰ ਸੀ। ਜਦ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਸ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਤਾਂ ਦਸਵੀਂ ਆਫ਼ਤ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੋਠਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਸੀ, ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ‘‘ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ’’ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੇਰੂਆਂ ਉੱਤੇ ਲੇਲੇ ਦਾ ਲਹੂ ਛਿੜਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਇਤ 5 ਸਿਰਫ਼ ਐਨਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਪਰਬ ਮਨਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਪਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੋਰਨਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਹਿਲੋਠਿਆਂ ਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਸੀ (ਕੁਚ 12: 13)। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਪਸ਼ਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਗੇ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਪਰਬ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੱਤੀ 26 ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।¹¹

ਆਇਤਾਂ 6-8. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪਰਬ ਮਨਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਜੋ ਪਸ਼ਾਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਕਰਕੇ ([ਪਹਿਲੇ] ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੰਦਰਵੀਂ ਤਰੀਕ) ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ (ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਇੱਕੀਵੀਂ ਤਰੀਕ ਤੋੜੀ ਚੱਲਦਾ ਸੀ)। ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ (1) ਪਰਬ ਦੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਸੀ; (2) ਸੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਤਵੇਂ ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ; (3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਜਾਂ ਸਭਾ ਹੋਣੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ (4) ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਿਨ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੜਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਇਕ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਸਾੜੀ ਜਾਣੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।¹²

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਦੌਰਾਨ ‘‘ਕੋਈ ਕੰਮ ਧੰਦਾ’’ ਨਾ ਕਰਨਾ (23:7, 8) ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ। ਸੱਬਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੁਕਮ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ‘‘ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ’’ (23:3)। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ’’ (23:28), ‘‘ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ’’ (23:31), ਅਤੇ ‘‘ਵਿਸਰਾਮ ਦਾ ਸੱਬਤ’’ (23:32) ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਰਨਾਂ ਪਰਬਾਂ ਲਈ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ‘‘ਕੋਈ ਕੰਮ ਧੰਦਾ’’ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਪਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ (23:7, 8), ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ (23:21), ਤੁਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਬ (23:25), ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ (23:35, 36) ਇਹੀ ਸੱਚ ਹੈ।¹³ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।)

ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਕੋਈ ‘‘ਕੰਮ’’ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ‘‘ਕੰਮ ਧੰਦਾ’’ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਸੱਬਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਦਿਨ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਕੋਈ

ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਲੱਕੜੀਆਂ ਚੁਗਣ ਜਾਂ ਅੱਗ ਬਾਲਣ ਵਰਗਾ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮ ਵੀ ਨਹੀਂ (ਗਿਣਤੀ 15:32-36)। ਹੋਰਨਾਂ ਖਾਸ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਘਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਕਾ ਮੋਟਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਖੇਤ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਆਪਣਾ ਰੋਜ਼ ਮੱਰਾ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਭਾਰੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪਿਆ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਐਨੀ ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਨਿੱਕਲੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਗੁੰਨੇ ਹੋਏ ਆਟੇ ਨੂੰ ਖਮੀਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜਾ ਗੁੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਆਟਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਆ ਉਹ ਅਖਮੀਰਾ ਸੀ (ਕੂਚ 12:34)। ਪਸਾਹ ਦੇ ਵਾਂਗ ਇਹ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਛੁਟਕਾਰੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਛੁਟਕਾਰਾ ਉਸ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਕੀ ਸਨ। ਪਸਾਹ ਅਤੇ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਕਈ ਵਾਰੀ ਦੋਹਾਂ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਹੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪਰਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਪਰਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਜਦ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ‘ਪਰਬ ਮਨਾਉਣਾ’ ਅਤੇ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ’ ਹੁੰਦਾ ਸੀ (ਕੂਚ 23:14-17)। ਹੋਰ ਦੋ ਪਰਬ ‘ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦਾ ਪਰਬ’ (ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਜਾਂ ਪਿੰਤੋਕੁਸਤ ਦਾ ਪਰਬ) ਅਤੇ ‘ਸਾਲ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਬ’ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਸਨ। ਕਨਾਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ, ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨਰਾਂ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਮੁੱਖ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿਆਰਤ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਣ ਕਈ ਵਾਰ ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਰਤ (ਜਾਂ ਦਾਅਵਤ) ਦੇ ਪਰਬ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਭੇਟ (23:9-14)

⁹ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ¹⁰ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਅਤੇ ਐਉਂ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਭਈ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਆ ਗਏ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾੜੀ ਭੀ ਵੱਢੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਆਪਣੀ ਹਾੜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੂਲਾ ਜਾਜਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ¹¹ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਪੂਲੇ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਿਲਾਵੇ ਭਈ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਮੰਨਿਆਂ ਜਾਏ, ਉਸ ਸੱਬਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਭਲਕ ਨੂੰ ਜਾਜਕ ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਲਾਵੇ ¹²ਅਤੇ ਓਸੇ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਪੂਲੇ ਨੂੰ ਹਿਲਾਓ ਤੁਸਾਂ ਇੱਕ ਬੱਜ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇ ਵਰਹੇ ਦਾ ਇੱਕ ਲੇਲਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ¹³ਅਤੇ ਉਸ ਮੈਦੇ ਦੀ ਭੇਟ ਜੋ ਹੈ, ਸੋ ਤੇਲ ਨਾਲ ਰਲੇ ਹੋਏ ਦੋ ਦਸਵੰਧ ਮੈਦੇ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਸੁਗੰਧਤਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਾਖਰਸ ਦੇ ਕੁੱਪੇ ਦੀ ਚੁਬਾਈ ਉਸ ਦੀ ਪੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇ ¹⁴ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤਾਂਈਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਭੇਟ ਨਾ ਲਿਆਓ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਤੁਸਾਂ ਨਾ ਰੋਟੀ, ਨਾ ਭੁੰਨੇ ਹੋਏ ਦਾਣੇ, ਨਾ ਹਰੇ ਸਿੱਟੇ ਖਾਣੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭਨਾਂ ਵਸੇਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੀਕਰ ਇੱਕ ਸਦਾ ਦੀ ਬਿਧੀ ਹੋਵੇ।

ਇੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ‘ਪਹਿਲੇ ਫਲ’ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਰਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ 23:15 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਬਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਹਾਂ ਪਰਬਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵੇਰਵੇ ਹਨ। ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਜੇ. ਐੱਚ. ਰਾਈਟ ਨੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਇਹ ਚਰਚਾ ਦਿੱਤੀ:

ਇਸਰਾਏਲੀ ਕਲੰਡਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਹੀਨਾ (ਚਾਂਦ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ) ਮੱਧ ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਮੱਧ ਅਪ੍ਰੈਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਆਲੀ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਵਾਢੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਫ਼ਸਲ ਜੌਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇਨਿਆਂ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ [23:9-14] ਪਸਾਹ ਅਤੇ ਪਤੀਰੀ ਹੋਈ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਪਰਬ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ NIV ਦੇ ਪੈਰੋਂ ਅਤੇ ਸਬਹੋਡਿੰਗ ਦੇ ਗੁਮਰਾਹਕੁਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।¹⁴

ਫ਼ੈਸਲਾਕੁਨ ਸਬੂਤ ਕਿ 23:9-14 ਵੱਖਰੇ ਪਰਬ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੈਰਾ ਉਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ‘‘ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ’’ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਭਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ; ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬਾਂ’’ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਖੂਬੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ।

ਆਇਤਾਂ 9, 10. ਪਹਿਲੇ ਫਲ ਲਿਆਉਣ ਸਬੰਧੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਰੰਭ ਇਹ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਉਹ ਕੋਈ ਫ਼ਸਲ ਨਹੀਂ ਉਗਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਪੈਰੋਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਉਮੀਦ ਵੀ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੜਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਫ਼ਸਲ ਵੱਢਣੀ ਸੀ!

ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਵਾਢੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲਈ ਸੱਬਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਯਾਜ਼ਕ ਕੋਲ ਪੂਲੇ (ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਜੌਂ ਦਾ) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਲਿਆਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।¹⁵

ਆਇਤਾਂ 11-14. ਇਸ ਭੇਟ ਦੇ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵੇਰਵੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸੱਬਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਭਲਕ ਨੂੰ ਯਾਜ਼ਕ ਨੇ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੇ ਪੂਲੇ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਦਾ ਅਤੇ ਹਿਲਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਦਾ। ਪੂਲੇ ਦਾ ਹਿਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏ (23:11) ਜਦ ਉਹ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਵੇ ਜਿਸ ਦੀ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਸੇ ਦਿਨ (‘‘ਸੱਬਤ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਭਲਕ’’) ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਦਾਖਰਸ ਦੇ ਕੁੱਪੇ ਦੀ ਚੁਥਾਈ¹⁶ ਪੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਲ ਨਾਲ ਰਲੇ ਹੋਏ ਦੋ ਦਸਵੰਧ¹⁷ ਮੈਦੇ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬੱਜ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇ ਵਰਹੇ ਦਾ ਇੱਕ ਲੇਲਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ (23:12, 13)।

ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅੱਗੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭੇਟ ਨਾ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਤਦ ਤਕ ਉਹਨੇ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਕੀਤੀ ਵਾਢੀ ਦੇ ਦਾਣੇ ਨਾ ਤਾਂ ਵਰਤਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਖਾਣੇ ਸਨ। ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੱਲ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਕਿਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ (23:14)।

ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ 23:11 ਵਿਚ ਕਿਸ ‘‘ਸੱਬਤ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਵਧੇਰੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਲਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਸਾਹ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੱਬਤ

ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ‘ਉਸ ਸੱਬਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਭਲਕ’ ਪਹਿਲੇ ਫਲ ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਸ ‘ਸੱਬਤ’ ਤੋਂ ਸੱਤ ਹਫ਼ਤੇ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪਰਬ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਅਠਵਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ (23:15-22)

¹⁵ਅਤੇ ਉਸ ਸੱਬਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਭਲਕ ਤੋਂ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਪੂਲਾ ਲਿਆਏ ਤੁਸੀਂ ਸੱਤ ਸੱਬਤ ਪੂਰੇ ਗਿਣਨੇ ¹⁶ਅਰਥਾਤ ਸੱਤਵੇਂ ਸੱਬਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਭਲਕ ਤਾਈਂ ਤੁਸਾਂ ਪੰਜਾਹ ਦਿਨ ਗਿਣਨੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਮੈਦੇ ਦੀ ਭੇਟ ਨਵੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ¹⁷ਤੁਸਾਂ ਆਪਣੇ ਵਸੋਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਦਸਵੰਧਾਂ ਦੇ ਦੋ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਕੱਢਣੀਆਂ, ਓਹ ਮੈਦੇ ਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਓਹ ਖਮੀਰ ਨਾਲ ਗੰਨ੍ਹੀਆਂ ਜਾਣ, ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਹਿਲਾ ਫਲ ਹੈ ¹⁸ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੱਜ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪਹਿਲੇ ਵਰਹੇ ਦੇ ਸੱਤ ਲੇਲੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੁਆਨ ਬਲਦ ਅਤੇ ਦੋ ਛੱਤ੍ਰੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਦੇ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਸਣੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇ, ਅਰਥਾਤ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੁਗੰਧਤਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋਵੇ ¹⁹ਫੇਰ ਤੁਸਾਂ ਬੱਕਰਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੱਠ ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਵਰਹੇ ਦੇ ਦੋ ਲੇਲੇ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਕਰਕੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ। ²⁰ਅਤੇ ਜਾਜਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਫਲ ਦੀ ਰੋਟੀ ਸਣੇ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹਿਲਾਵੇ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਲੇਲਿਆਂ ਸਣੇ ਉਹ ਜਾਜਕ ਦੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ²¹ਅਤੇ ਓਸੇ ਦਿਨ ਤੁਸਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲੇ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦੇਣਾ। ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭਨਾਂ ਵਸੋਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋੜੀ ਇੱਕ ਸਦਾ ਦੀ ਬਿਧੀ ਠਹਿਰੇ। ²²ਅਤੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਦੀ ਹਾੜੀ ਵੱਢੋ ਤਾਂ ਤੂੰ ਵੱਢਣ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਪੈਲੀ ਦੀਆਂ ਨੁੱਕਰਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਾ ਵੱਢੀਂ, ਨਾ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਹਾੜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਲਾ ਚੁਗੀਂ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਗਾਲ ਅਤੇ ਓਪਰੇ ਦੇ ਲਈ ਛੱਡੀਂ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹਾਂ।

ਪਸਾਹ ਅਤੇ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਦੇ ਉਲਟ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਇਸ ਪਰਬ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ‘ਅਠਵਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ’ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਕੁਚ 34:22)। ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਪਸਾਹ ਅਤੇ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਸੱਤ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਜੋਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 16:9) ਅਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ (ਕੁਚ 34:22) ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਵਾਢੀ ਦਾ ਪਰਬ’ (ਕੁਚ 23:16) ਅਤੇ ‘ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦਾ ਦਿਨ’ (ਗਿਣਤੀ 28:26) ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਪਿੱਤੋਕੁਸਤ’ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ (ਜੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਪੰਜਾਹ ਜਾਂ ਪੰਜਾਹਵਾਂ ਹੈ) ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਪਸਾਹ ਦੇ ਅਤੇ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਸੀ।¹⁸ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਰਬ ‘ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸੀਨੈ ਪਹਾੜ ਉੱਤੇ ਤੁਰੇਤ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ,’¹⁹ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਪਸਾਹ ਦੇ ਲਗਭਗ ਪੰਜਾਹ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਇਤਾਂ 15-17. ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿ ਇਹ ਦਿਨ ਕਦੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਪਰਬ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ: ਸੱਤ ਸੱਬਤ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਪਸਾਹ/ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪਰਬ, ਉਸ ਸੱਬਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜਾਹਵੇਂ ਦਿਨ।

23:11, 15 ਵਿਚਲੇ ਸੱਬਤ ਉੱਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਚਰਚਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅ

ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਹਨ,²⁰ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਤਰਕਸੰਗਤ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੱਬਤ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੱਤ ਹਫ਼ਤੇ ਗਿਣੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਵਿਚਲਾ ਸੱਬਤ ਸੀ।²¹ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇਹ ਲਿਖਤ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਰਥ ਜਾਂ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।²²

ਪਰਬ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੈਦੇ ਦੀ ਭੇਟ ਨਵੀਂ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਖ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਗੁੰਨ੍ਹੀਆਂ ਮੈਦੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਦਸਵੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਰੋਟੀਆਂ ਯਾਜਕ ਕੋਲ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅੱਗੇ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ।²³ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰੋਟੀ ਖ਼ਮੀਰੀ (ਅਖਮੀਰੀ) ਦੀ ਬਜਾਇ ਪਤੀਰੀ ਹੋਵੇ। ਸੱਤ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਾਂਗ ਮੈਦੇ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਹਿਲਾ ਫਲ ਦੀ ਭੇਟ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਸੱਤ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭੇਟ ਜੋਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦੇ ‘‘ਪਹਿਲੇ ਫਲ’’ ਸਨ ਜਦ ਕਿ ਇਹ ‘‘ਪਹਿਲੇ ਫਲ’’ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਵਿੱਚੋਂ ਲਏ ਗਏ।

ਆਇਤਾਂ 18, 19. ਦੋ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਦੇ ਅਤੇ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੱਤ ਲੇਲੇ, ਇਕ ਜੁਆਨ ਬਲਦ ਅਤੇ ਦੋ ਛੱਤ੍ਰੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ੁੱਧ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਦੋ ਲੇਲੇ ਅਤੇ ਇਕ ਬੱਕਰਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਪੱਠ ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ 23:9-14 ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਨਾਲੋਂ ਫ਼ਰਕ ਸਨ। ਇਸ ਪੈਰੇ ਵਿਚ ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅੱਗੇ ਇਕ ਲੇਲਾ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਸੀ; ਇਸ ਪੈਰੇ ਵਿਚ, 23:17-19 ਵਿਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਦੀ ਬਜਾਇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਸੈਂਟ ਵਾਲੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਦੋ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਤਰਕ ਹਨ। (1) ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲਈ ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। (2) ਗਿਣਤੀ 28:27-31 ਵਿਚ ਅਠਵਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਦੌਰਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫ਼ਹਿਰਿਸਤ ਇੱਥੇ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਇਤਾਂ 20, 21. ਜਾਜਕ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਫਲ ਦੀ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਦੋ ਲੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਲਾਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦਿਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਠਵਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਠਵਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਸਦਾ ਦੀ ਵਿਧੀ ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤਕ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 22. ਇਹ ਆਇਤ ਗ੍ਰੰਥ ਹੋ ਗਈ ਲਗਦੀ ਹੈ। ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬਾਂ’’ ਤੇ ਭਾਵ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਲਾਨਾ ਪਰਬਾਂ ਤੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਢਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਹੋਵੇ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ

ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪੈਲੀ ਦੀਆਂ ਨੁੱਕਰਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਾ ਵੱਢੀਂ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਹਾੜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਲਾ ਨਾ ਚੁਗੀਂ ਬਲਕਿ ਫਸਲ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਗਾਲ ਅਤੇ ਉਪਰੇ ਦੇ ਲਈ ਛੱਡੀਂ।

ਭਾਵੇਂ ਇਹ 19:9, 10 ਗਏ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਵਾਢੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ‘ਵਾਢੀ’ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ‘ਕੰਗਾਲਾਂ’ ਅਤੇ ‘ਓਪਰਿਆਂ’ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਕੱਟਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ।

ਆਇਤ 22 ਦਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕੰਗਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਭਾਵੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ‘ਠਹਿਰਾਏ ਸਮੇਂ’ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ। ਖ਼ੁਦਾ ਧਰਮ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਹਨੇ ਧਰਮੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੋਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਨੂੰ ਭਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵੀ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਤੁਰੀਆਂ ਦਾ ਪਰਬ (23:23-25)

²³ਨਾਲੇ ਮੁਸਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ²⁴ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬੋਲ ਕਿ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ, ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤੁਸਾਂ ਇੱਕ ਸੱਬਤ, ਇੱਕ ਤੁਰੀ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਸਿਮਰਨਾ, ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਕਰਨ ²⁵ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਰ ਤੁਸਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ।

ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ‘ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਅਗਲਾ ਪਰਬ’ ਤੁਰੀਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਇਤਾਂ 23-25. ਇਸ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਅੱਧ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ, ਭਾਵ ਇਸਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਤੰਬਰ/ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਲਾਨਾ ‘ਪਰਬ’ ਹੁੰਦੇ ਸਨ: ਤੁਰੀਆਂ ਦਾ ਪਰਬ, ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਪਰਬ, ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਪੱਤਝੜ ਦੇ ਪਰਬ ਸਨ।

‘ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ’ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਲੰਡਰ ਵਿਚ ‘ਸੱਤ’ ਅੰਕ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। (1) ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਹਰ ਸਤਵੇਂ ਦਿਨ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਬਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। (2) ਪਸਾਹ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚੌਢਵੀਂ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕਾਲ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। (3) ਅਠਵਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਪਸਾਹ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਸੱਤ ਦਿਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। (4) ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਰਬ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। (5) ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਦੋ ਪਰਬ ਭਾਵ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। (6) ਸਤਵਾਂ ਸਾਲ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਸਾਲ ਭਾਵ ਸੱਬਤ ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। (7) ਸਾਲ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਤਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਹਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ ਜੁਬਲੀ ਜਾਂ ਅਨੰਦ ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ‘ਸਾਤੇ’ ਗਲੀਸਨ ਐੱਲ. ਆਰਚਰ ਜੂਨੀਅਰ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਸੱਤ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅੰਕ’ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ‘ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕੰਮ’ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।²⁴

ਤੁਰੀਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਸਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਸੀ।²⁵ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਥਾਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਗਿਣਤੀ 10:10)।²⁶ ਇਹ ਦਿਨ ਅਰਾਮ²⁷ ਦੇ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।²⁸

ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਸਤਵਾਂ ਮਹੀਨਾ ਇਸ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਲੰਡਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਹੀਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੁਰੀਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਇਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਪਰਬ ਬਣ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਵੀ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਇਸ ਪਰਬ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ‘ਰੋਸ਼ ਹਸ਼ਨਾਹ’ (‘ਸਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ [ਜਾਂ ਪਹਿਲਾ]’) ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ (23:26-32)

²⁶ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ²⁷ਨਾਲੇ ਇਸੇ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਆਪਣਿਆਂ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਔਖ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ²⁸ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰਨ ਨੂੰ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ ²⁹ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਓਸ ਦਿਨ ਔਖ ਨਾ ਸਹਾਰੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕਿਆ ਜਾਵੇ ³⁰ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਉਸ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰੇ ਤਾਂ ਓਸੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਸ ਕਰਾਂਗਾ ³¹ਤੁਸਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭਨਾਂ ਵਸੋਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੀਕੁਰ ਇੱਕ ਸਦਾ ਦੀ ਬਿਧੀ ਠਹਿਰੇ ³²ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਰਾਮ ਦਾ ਸੱਬਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਆਪਣਿਆਂ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਔਖ ਦੇਣਾ। ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਨੌਵੀਂ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਧਿਆ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਸੰਧਿਆ ਤੋੜੀ ਆਪਣੇ ਵਿਸਰਾਮ ਰੱਖਣਾ।

ਅਗਲਾ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ‘ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬਾਂ’ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 16 ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯਾਜਕ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਸੀ। 23:26-32 ਵਿਚ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਹਿਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਆਇਤਾਂ 26-28. ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ²⁹ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਖਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣਿਆਂ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਔਖ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ 16:29-31)। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ‘ਔਖ ਦੇਣ’ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰੋਜ਼ੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯਾਜਕ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਲਈ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹਨ। ਨਾਲੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਦਿਨ ਸੀ ਜਦ ਕੌਮ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਯਾਜਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਆਇਤਾਂ 29, 30. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੇ ਦਿਨ ਸਬੰਧੀ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਾਣੀ (ਮੂਲ ਵਿਚ ‘ਪ੍ਰਾਣ’) ਔਖ ਨਾ ਸਹਾਰੇ ਉਹ ਛੇਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰੇ ਉਹ ਨਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਆਇਤਾਂ 31, 32. ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਪੈਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਤੋਂ ਇਸ ਦਿਨ ਦੇ ਅਰਾਮ (ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁਕਮ) ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਲੀਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਇਹ ਦਿਨ ਹੋਰਨਾਂ ‘ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬਾਂ’ ਨਾਲੋਂ ਫ਼ਰਕ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫ਼ਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਔਖ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਖ਼ਾਸ ਮੌਕੇ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਹ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਨੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਤੋਬਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਨੌਵੀਂ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਧਿਆ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਸੰਧਿਆ ਤੋੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਸਰਾਮ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।³⁰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ‘ਦਸਵੀਂ ਮਿਤੀ’ (23:27) ਦਾ ਅਰੰਭ ‘ਸੰਧਿਆ’ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਗਲੀ ‘ਸੰਧਿਆ’ ਤਕ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਨਾਲੇ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੇ ਦਿਨ ਲਈ ਕੰਮ ਬਿਲਕੁਲ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ‘ਕੰਮ ਧੰਦਾ’ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ।

ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ (23:33-44)

³³ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ³⁴ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਕਿ ਇਸੇ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੰਧਵੀਂ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਹੋਵੇ ³⁵ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ³⁶ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ, ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮੇਲੇ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ, ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ³⁷ਜਿਹੜੇ ਤੁਸਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਿਆਂ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਭਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਮੈਦੇ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਬਲੀ ਅਤੇ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਸੱਭੋ ਆਪੋ ਆਪਣਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਏਹੋ ਪਰਬ ਹਨ ³⁸ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸੱਬਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਆਪਣੇ ਦਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁੱਖਣਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੋ ³⁹ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੰਧਵੀਂ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਸ ਦੇ ਫਲ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਇੱਕ ਪਰਬ ਰੱਖਣਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਨ ਸੱਬਤ ਅਤੇ ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ ਭੀ ਸੱਬਤ ਹੋਵੇ ⁴⁰ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਬਿਰਛਾਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਖਜੂਰ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮੇਠੇ ਬਿਰਛਾਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਅਤੇ ਨਦੀ ਦਾ ਬੇਦ ਮਜ਼ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਅਨੰਦ ਖੁਸ਼ੀ ਕਰਨੀ ⁴¹ਵਰਹੇ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਤੁਸਾਂ ਇਸ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਰਬ ਕਰਨ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਦਾ ਦੀ ਬਿਧੀ ਠਹਿਰੇ, ਤੁਸਾਂ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ⁴²ਤੁਸਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਛੱਪਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਣਾ, ਸੱਭੇ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜੰਮੇ

ਹੋਏ ਹਨ, ਸੋ ਛੱਪਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਣ ⁴³ਭਈ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਣਨ, ਜੋ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਪਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਸਾਇਆ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ। ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਾਂ ⁴⁴ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ।

ਸਾਲ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਜੈਤੂਨ ਅਤੇ ਦਾਖ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਨਾਲ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰਬ ਅੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਚਲਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੱਡੇ ਅਨੰਦ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਜੂਦ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਆਇਤਾਂ 33, 34. ਹੋਰਨਾਂ ਪਰਬਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਸ ਭਾਗ ਦਾ ਅਰੰਭ ਪਰਬ ਭਾਵ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਕਦੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੰਧਵੀਂ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀਂ, ਅਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤਾਂ 35, 36. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਰਬ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਰੋਜ਼ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ ਇਕ ਹੋਰ ਮੇਲਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਲਈ ਅੱਭ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਧੰਦਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਆਇਤਾਂ 37, 38. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਯਾਦ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਟਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਬਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ: ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਮੈਦੇ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਬਲੀ ਅਤੇ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ। ਗਿਣਤੀ 29: 12-38 ਵਿਚ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ। ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਵਾਕ ਖੰਡ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਬ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ ਭੇਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਲਈ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੂਜੇ ਜਾਂ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ।

ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਭੇਟਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਲਿਆਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦਾਨ ਸੁੱਖਣਾ ਅਤੇ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਨ।

ਆਇਤਾਂ 39-43. ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੈਰਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੈਤੂਨ ਅਤੇ ਦਾਖ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਦ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਦੇਸ ਦੀ ਫਲ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਅਠਵਾਂ ਦਿਨ ਸੱਬਤ³¹ ਮਨਾਉਣਾ ਸੀ (23: 39)। ਨਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਬਿਰਛਾਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸਨ (23: 40)। ਇਸ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ ਤੇ ਛੱਪਰੀਆਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ

ਜਦ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਛੱਪਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੱਤ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਛੱਪਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਣਾ ਸੀ³² (23:42), ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤੱਥ ਯਾਦ ਆਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਸੀ (23:43)। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਚਾਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰਬ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਅਨੰਦ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ (23:40)।

ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪਰਬ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਦਾ ਦੀ ਬਿਧੀ ਹੋਣਾ ਸੀ (23:41)। ਦੂਜਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਾਂ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ (23:43)।

ਆਇਤ 44. ਅਧਿਆਇ ਅਤੇ ਪਰਬਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੂਸਾ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਹਨੂੰ 23: 1, 2 ਵਿਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਭਾਵ ਉਹਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਨਾ ਸਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਧਿਆਇ 23 ਵਿਚਲੇ ਪਰਬਾਂ ਦਾ ਅਰੰਭ: ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਇਤਹਾਸਕ ?

ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਤੇ ਪਰਬਾਂ ਦਾ ਅਰੰਭ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ। ਇਕ ਬਿਉਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰੰਭ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਹਾਸਕ ਮੌਕਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਕੁਝ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਣ। (ਜਿਵੇਂ ਵਾਢੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣਾ), ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਹਦੇ ਲਈ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਾਸ ਮੌਸਮਾਂ ਦਾ ਅਰੰਭ ਸੀਨੈ ਪਹਾੜ ਉੱਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਇਤਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਵਾਢੀ ਵੇਲੇ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਣ।

ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਰਬ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦੋ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ, ਉਹ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਫ਼ਸਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਰੂਹਾਨੀ ਛੁਟਕਾਰੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਬਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਦੋਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਰਪਾਲੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਸਨ।

ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ

ਯਹੂਦੀ ਪਰਬ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਨੇਮ (ਅਧਿਆਇ 23)

ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਪਰਬ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਪਰਬਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਪਸਾਹ’’ ਸ਼ਬਦ ਛੱਬੀ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਲੂਕਾ 22: 1 ‘‘ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ’’ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 26: 17; ਮਰਕੁਸ 14: 1); ਯੂਹੰਨਾ 7: 2 ‘‘ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ 10: 22 ‘‘ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ’’ (ਦੋਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਪਰਬ) ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਯਹੂਦੀ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪਸਾਹ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਲੂਕਾ 2: 41, 42)। ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਹਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਰਬਾਂ ਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 2: 23; 4: 45; 5: 1; 6: 4; 7: 2, 10)। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਸਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26: 17; ਮਰਕੁਸ 14: 12; ਲੂਕਾ 22: 8; ਯੂਹੰਨਾ 13: 1)। ਪਹਿਲਾ ਇੰਜੀਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਅਰੰਭ ਪਿੰਤੋਕੁਸਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੋਇਆ (ਰਸੂਲਾਂ 2: 1)। ਯਹੂਦੀ ਪਰਬ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਖਿਓਲੋਜੀ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ।

1. ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲ। ਆਰ. ਕੇ. ਹੈਰਿਸਨ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ,

ਨੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਆਤਮਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫਲ (ਰੋਮੀਆਂ 8: 23); ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਆਗੂ (ਰੋਮੀਆਂ 11: 16); ਨਿੱਜੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ (ਰੋਮੀਆਂ 16: 5); ਮਸੀਹ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15: 20); ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਬਚਨ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਜਨਮੇ (ਯਾਕੂਬ 1: 18); ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੂਹ ਦੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਫਲ ਵਜੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਪਰਕਾਸ਼ 14: 4)।³³

2. ਮਸੀਹ ਪਸਾਹ ਦੇ ਲੇਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਪਸਾਹ ਅਤੇ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਨੂੰ ਉਸ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਿਹੜੀ ਮਸੀਹ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਉਹਨੇ ਲਿਖਿਆ,

... ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਜੋ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖਮੀਰ ਸਾਰੀ ਤੌਣ ਨੂੰ ਖਮੀਰਿਆਂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਪੁਰਾਣੇ ਖਮੀਰ ਨੂੰ ਕੱਢ ਸੁੱਟੋ ਭਈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਪਤੀਰੇ ਹੋਏ ਹੋ ਤਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸੱਜਰੀ ਤੌਣ ਬਣੋ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਪਸਾਹ ਦਾ ਲੇਲਾ ਅਰਥਾਤ ਮਸੀਹ ਬਲੀਦਾਨ ਹੋਇਆ। ਸੋ ਆਓ, ਅਸੀਂ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਈਏ, ਪੁਰਾਣੇ ਖਮੀਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਬੁਰਿਆਈ ਅਰ ਦੁਸ਼ਟਪੁਣੇ ਦੇ ਖਮੀਰ ਨਾਲ ਸਗੋਂ ਨਿਸ਼ਕਪਟਤਾ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਨਾਲ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5: 6-8)।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਪਸਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਨਾਲ ਦੋ ਤੁਲਨਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਪਹਿਲੀ, ਯਿਸੂ ਪਸਾਹ ਦਾ ਲੇਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਲਹੂ ਵਹਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜਿੰਦਾ ਰਹਿ ਸਕੀਏ। ਦੂਜੀ, ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ‘‘ਪਰਬ’’ (ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ) ਦੀ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਹਨ; ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਾਪ ਦੇ ਖਮੀਰ ਦੀ ਥਾਂ ਮਸੀਹੀ ਖੂਬੀਆਂ

ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

3. ਪ੍ਰਭੂ-ਭੋਜ। ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ-ਭੋਜ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਪਸਾਹ ਦੇ ਯਹੂਦੀ ਪਰਬ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (a) ਇਸ ਦਾ ਅਰੰਭ ਪਸਾਹ ਦੇ ਭੋਜ ਤੇ ਹੋਇਆ। (b) ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਦਾਖ ਦੇ ਰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। (c) ਇਹ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੀ। ਪਸਾਹ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸੀ। ਜਦ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ-ਭੋਜ ਸਾਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਪਸਾਹ ਦਾ ਲੇਲਾ ਹੈ, ਪਾਪ ਤੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਛੁਡਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਫਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਸਾਹ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਜਦ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਪ੍ਰਭੂ-ਭੋਜ ਵਿਚ ਹਰ ਹਫਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਭਾਗ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਫ਼ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਸਾਹ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਰਬ ਦਾ ‘ਪਰਛਾਵਾਂ’ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10: 1)। ਹੁਣ ਜਦ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਸਲ ਹੈ ਤਾਂ ‘ਪਰਛਾਵੇਂ’ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।

4. ਯਹੂਦੀ ਪਰਬ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ। ਭਲਾ ਯਿਸੂ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਯਹੂਦੀ ਪਰਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ? ਜਵਾਬ ਹੈ ‘ਨਹੀਂ’ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਰਣ ਹਨ। (a) ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਰਬਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਇਸੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2: 14; ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 8: 6- 13)। (b) ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ, ਜੋ ਰੱਬੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਸੂਲਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਰਸੂਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ‘ਪਵਿੱਤਰ’ ਦਿਨ ਹਫਤੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਭਾਵ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ, ਜਦ ਚੇਲੇ ‘ਰੋਟੀ ਤੋੜਨ’ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਭੂ-ਭੋਜ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ 20: 7)। (c) ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2: 16, 17 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ‘ਇਤਿਹਾਸ ਯਾ ਅਸੱਸਿਆ ਜਾਂ ਸੱਬਤਾਂ ਨੂੰ ਥੋਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਸੀ।’

5. ‘ਮਸੀਹੀ’ ਪਾਕ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਭਲਾ ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਯਹੂਦੀ ਪਰਬਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮਸੀਹੀ ਪਰਬਾਂ ਜਾਂ ਪਾਪ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਵੇ? ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਦੀਆਂ ਵਿਚ ‘ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਜਾਣਾ ਹੋਇਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹੀਅਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਸਚਿਆਈ ਤੋਂ ਫਿਰ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਅਸੂਲ ਬਣਾ ਲਏ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਤੇ ਬੇਦੀਨ ਕਲੀਸੀਆ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਰਬਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ‘ਮਸੀਹੀ’ ਪਾਕ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ਦਿਨ, ਲੈਂਟ ਅਤੇ ਈਸਟਰ ਦੇ ਦਿਨ ਸਨ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਜਨਮ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬੁਰਿਆਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਦੇ ਮਗਰ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਸੀਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ। ਸੰਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ-ਭੋਜ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਹਫਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਉਣ।

ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ (ਅਧਿਆਇ 23)

ਖੁਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਮ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੌਂਦਿਆ। ਉਹ ਨੂੰ ਭਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲਹੂ ਨਾਲ ਸੁੱਧ ਹੋਣਾ, ਅਸੁੱਧਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਅੱਜ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਭਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜਤ ਨਾਲ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇ ਕੇ, ਖੁਦੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਿੰਦੀ ਹੋਵੇ, ਭਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਇਹ ਆਖਣਗੇ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਭਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਕੁ ਇਹ ਆਖਣਗੇ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਭਾਉਣ ਲਈ ਉਹਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਯਕੀਨਨ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸਲੂਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਅਨੈਤਿਕ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਹੈ ਜੋ ਸੱਚੇ ਭਗਤ ਆਤਮਾ ਅਰ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਪਿਤਾ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਤਾ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 4:23)। ਖੁਦਾ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਲਦਾ ਹੈ! ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬੰਦਗੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ, ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਮ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ, ਖੁਦਾ ਨੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਲਈ ਉਸਦੇ ਅੱਗੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਆਉ ਇਹ ਪੁੱਛੀਏ ਕਿ ਅੱਜ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਚਾਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੰਦਗੀ ਨਾਲ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਜੁੜੇ ਹਨ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਸਨ

ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ‘‘ਬੰਦਗੀ’’ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਭਗਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਸਾਡੀ ਪੂਰੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਦ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਸੱਚੇ ਖੁਦਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਗਤੀ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਭਾਵ ਰੋਜ਼-ਮੱਰਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਜਦ ਅਸੀਂ ਲੇਵੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਰੇਤ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਧਾਰਮਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗ ਕੇ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਪਰਥਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਵ ਰੋਜ਼, ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ, ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਦੋ ਖ਼ਾਸ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ

ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਕੌਮੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਮਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਯਾਜਕ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰੋਜ਼ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਰੋਜ਼ ਲੋਕ ਖੁਦਾ ਅਗੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਯਾਜਕਾਂ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਲਿਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਕੌਮ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਦ ਵੀ ਕਿਸੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਸ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੀ।

ਭਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ‘ਬੰਦਗੀ’ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਬਿਲਕੁਲ। ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਆਦਰ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੰਗਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ ਇਹ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਇਸਰਾਏਲੀ ਰੋਜ਼-ਬ-ਰੋਜ਼ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਦੇ ਸਨ।³⁴

ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ:

ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਦੇ ਉੱਤੇ ਹੋਣ ਤੁਸੀਂ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਓ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ, ਰਾਹ ਤੁਰਦਿਆਂ, ਲੇਟਦਿਆਂ ਅਰ ਉੱਠਦਿਆਂ ਓਹਨਾਂ ਦਾ ਚਰਚਾ ਕਰੋ (ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 6: 6, 7)।

ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਬੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦਾ ਭੈ ਅਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ!

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ

ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਮੱਰਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸਤਵੇਂ ਦਿਨ ਸੱਬਤ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਖ਼ਾਸ ਮੌਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲੇਵੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੂਪ ਅਧਿਆਇ 23 ਹੈ ਜਦ ਇਸਰਾਏਲ ਕੌਮ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂਦਿਆ ਗਿਆ।³⁵ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਭਾਵੇਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਲਾਨਾ ਪਰਬਾਂ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਹੈ, ਪਰ ਖੁਦਾ ਨੇ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨ ਭਾਵ ਸੱਬਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ (23: 3)।

ਜਦ ਸੱਬਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਦਸ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਐਨਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਲੋਕ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅਰਾਮ ਕਰਨ (ਕੂਚ 20: 8-11)। ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 23 ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ‘ਅਰਾਮ’ ਜਾਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਸੱਬਤ ਨੂੰ ‘ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ’ (ਪਵਿੱਤਰ ਸਭਾ; NIV) ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਬਤ ਵਿਚ ਅਰਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਭਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਇਸ ਰੀਤ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ (ਲੂਕਾ 4: 16)।

ਮਹੀਨੇਵਾਰ

ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 23 ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਗਿਣਤੀ 10: 10; 28: 11-15 ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਚੰਦ ਦੇ ਪਰਬ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਬ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ।

ਸਾਲਾਨਾ

ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 23 ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਪਰਬਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਬਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਪਸਾਹ ਦਾ ਪਰਬ ਅਤੇ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਰਬ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ ਪਰਬ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਰੋਜ਼ੇ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ)।

ਪਸਾਹ (23: 5)। ਪਸਾਹ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚੌਦਾਂ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਗ੍ਰੇਗੋਰਿਅਨ ਕਲੰਡਰ ਦ ਮਾਰਚ/ਅਪ੍ਰੈਲ) ਲੋਕ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਸਾਹ ਖਾਣ ਲਈ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਪਰਬ ਦਾ ਨਾਂਅ ਆਖ਼ਰੀ ਆਫ਼ਤ ਭਾਵ ਪਹਿਲੋਠਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਿਆ ਜਦ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ‘‘ਦੇ ਉੱਤੇ ਦੇ ਲੰਘਿਆ’’ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੋਠਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਿਆਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਬਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਰੂਆਂ ਉੱਤੇ ਲਹੂ ਲਾਇਆ।³⁶

ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ (23: 6-8)। ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪਰਬ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੰਦਰਾਂ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ (ਪਸਾਹ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ) ਅਤੇ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤਕ ਚਲਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਛੁਡਾਇਆ। ਇਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪਿਆ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਐਨੀ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਨਿੱਕਲੇ ਸਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੂੰਠਿਆ ਹੋਇਆ ਆਟਾ ਖ਼ਮੀਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ (ਕੁਚ 12: 33, 34)। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਰਬ ਦੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ‘‘ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ’’ ਮਨਾਉਣਾ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ 23: 7, 8)।³⁷

ਪਹਿਲੇ ਫਲ (ਜਾਂ ਵਾਢੀ ਜਾਂ ਅਠਵਾਰੇ) (23: 15-22)। ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਜਾਂ ਵਾਢੀ ਦਾ ਪਰਬ ਪਸਾਹ ਦੇ ਪੰਜਾ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਸੀ (ਅਪ੍ਰੈਲ/ਮਈ ਵਿਚ)। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਲਿਆ ਕੇ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੇ ਪਰਬ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ‘‘ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਲੇਲਾ’’ ਬਲੀ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ (23: 21)।

ਤੁਰੀਆਂ (23: 23-25)। ਤੁਰੀਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਸਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ (ਸਤੰਬਰ ਜਾਂ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ)। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਲ ਦੇ ਸਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਜਦ ਦੋ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਪਰਬ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਪਰਬ ਦੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦੌਰਾਨ, ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਸਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰੀਕ, ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਲੰਡਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਹੀਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਅੱਜ ਇਸ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਯਹੂਦੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਦਿਨ, ਰੋਸ਼ ਹੋਸ਼ਨਾਹ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।³⁸ ਤੁਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅੱਗੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ‘‘ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ’’ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (23: 24, 25)।

ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ (23:26-32)। ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਦਿਨ ਸਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਪਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸਰਾਏਲੀ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ‘ਦੁੱਖ ਦੇ ਕੇ’ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੋਬਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਰੋਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ)। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਸੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੇ ਦਿਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ‘ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ’ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (23:27)।

ਡੇਰੇ (ਜਾਂ ਤੰਬੂ ਜਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ) (23:33-43)। ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਡੇਰਿਆਂ ਜਾਂ ਤੰਬੂਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਸਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੰਦਰਾਂ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤਕ। ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਵਾਂਗ ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਚਲਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ‘ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ’ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੀ ਸਨ। ‘ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਾ’ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਅਠਵੇਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ (23:35, 36; ਵੇਖੋ ਗਿਣਤੀ 29:35) ਭਾਵ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਅਰਾਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਰਬ ਦੇ ਸੱਤ ਦੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਪਰਬ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਦ ਉਹ ਕੌਮ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤਕ ‘ਡੇਰਿਆਂ’ ਜਾਂ ‘ਤੰਬੂਆਂ’ ਦੇ ਬਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ (23:42, 43)। ਇਸ ਪਰਬ ਵਿਚ ਆਖ਼ਰੀ ਵਾਢੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਵੀ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਬ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਛੇਕੜ ਵਿਚ’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਕੁਚ 23:16)।

ਖ਼ਾਸ ਸਾਲ: ਸੱਬਤ ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ ਅਤੇ ਜੁਬਲੀ ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ

ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 25 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੱਬਤ ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ ਸੀ।⁹⁹ ਹਰ ਸਤਵੇਂ ਸਾਲ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਬੀਜਣੀ ਜਾਂ ਵੱਢਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਫ਼ਸਲ ਖਾਣੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਣ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਢੀ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਘੇ ਖਾਣੇ ਵਿਚ ਖਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ।

ਦੂਜਾ ਖ਼ਾਸ ਸਾਲ ਜੁਬਲੀ ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਹਰ ਪੰਜਾਹਵੇਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸੱਬਤ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜੁਬਲੀ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੀਜਣਾ ਜਾਂ ਵੱਢਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜੁਬਲੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚੀ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਦੇ ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗ਼ੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜੁਬਲੀ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਉਹਨੂੰ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਖ਼ਾਸ ਸਾਲ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿਚ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ

ਸਾਰ ਅਤੇ ਅਹਿਮੀਅਤ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕੌਮ ਬਣਨ ਲਈ ਸੌਂਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਰਹੇ। ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਇੱਕੋ ਸੱਚੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਲੱਗੇ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅਲਹਿਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ। ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਹਰ ਰੋਜ਼, ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ, ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਕਈ ਸਾਲਾਨਾ ਪਰਬ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇਵਾਰ ਅਤੇ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਲਾਨਾ ਪਰਬ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੇਖਦੇ। ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਇਹੀ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਦੇ ਕਿ ਇਕ ਕੌਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ।

ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਇਸਰਾਏਲੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਾਪਾਂ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ, ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਈ ‘‘ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਿਆਂ’’ ਵਿਚ ਭਾਗ (ਲੈਂਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਵਿਚ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ), ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਕਲਾਮ ਸਿਖਾਉਣ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 6: 4-9 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ)। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਖੁਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਵਿਚ ਖਰੇ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਜਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਚੱਲਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ (2 ਰਾਜਿਆਂ 23: 22)। ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਢੁਕਵੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (ਮਲਾਕੀ 1: 6-12)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਦ ਤਕ ਉਹ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਯਸਾਯਾਹ 1: 10-17)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਨਾਲ ਉਹ ਸਚਿਆਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਿਹੜੀ ਖੁਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਖਾਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਸਲੂਕ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਤੋਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨਾਂ, ਮੌਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਅਤੇ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈਏ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਮਨਾਉਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ

ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਨੂੰ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:23-25; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2:14)। ਹੁਣ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।

ਇਸ ਯੁੱਗ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਪਸਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਵਰਗੇ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਮਗਰ ਚੱਲਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਸੱਬਤ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਕ ਆਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਤਵਾਰ ਭਾਵ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ‘ਮਸੀਹੀ ਸੱਬਤ’ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ: (1) ਸੱਬਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਪੂਰੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹੁਣ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।⁴⁰ (2) ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ, ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ 20:7; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:1, 2; ਪਰਕਾਸ਼ 1:10)। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹੀ ਇੱਕੋ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅੱਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (3) ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਯਹੂਦੀ ਸੱਬਤ ਨੂੰ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਆਖ਼ਰੀ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਨਾਲ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:1-11)। (4) ਸੱਬਤ ਦੀ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ, ਭਾਵ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਉਹ ਹੁਕਮ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਿਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਨਹੀਂ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਪਰਬ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਖ਼ੁਦਾ ਸਾਥੋਂ ਖ਼ਾਸ ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮਨਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਿਨ ਭਾਵ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਹੋਰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਮੰਡਲੀਆਂ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਹੋਰ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਦੋਂ ਸੰਗਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਕਲੀਸੀਆ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਹੋਰਨਾਂ ‘ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਨਾਂ’ (ਜਿਵੇਂ ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਜਾਂ ਈਸਟਰ ਨੂੰ) ਉਵੇਂ ਹੀ ਮਨਾਉਣ ਜਿਵੇਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਠਹਿਰਾਏ ਪਰਬ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਵਾਂਗ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

ਅੱਜ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਪਾਉਂਦੇ। ਮਸੀਹੀ ਬੰਦਗੀ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ‘ਅਤੇ ਓਹ ਲਗਾਤਾਰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਤੋੜਨ ਅਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹੇ’ (ਰਸੂਲਾਂ 2:42; KJV)। ਉਹ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਸਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ‘ਆਪਸ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡੀਏ ਜਿਵੇਂ ਕਈਆਂ ਦਾ ਦਸਤੂਰ ਹੈ’ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:25)। ਜੇ ਕਲੀਸੀਆ ਲਗਾਤਾਰ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹਰ ਸੰਤ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ। ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਦੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਾਸਤੇ।

ਬੰਦਗੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਲਕਿ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਖ਼ੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨਾਲ ਬਰਕਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸੰਗਤੀ ਵਿਚ

ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਸੀ।

ਸਾਡੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬੰਦਗੀ ਸਿਰਫ਼ ਮੰਡਲੀ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਤੌਰ ਅਸੀਂ ਗਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਦੁਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨਿਯੁਕਤ ਸਮਿਆਂ ਅਤੇ ਮੌਸਮਾਂ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮਸੀਹੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕਪਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੇਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 6: 1)। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਨਹੀਂ ਲਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਕਬੂਲ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬੰਦਗੀ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬੰਦਗੀ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਭਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਤੇ ਮਕਸਦ

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੱਤ ਸਚਿਆਈਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

1. ਜਦ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬਾਕੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਸਮਾਜ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦਾ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੱਬਤ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਕੌਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਡ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਲਈ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਸੱਦੇ ਗਏ ਖ਼ਾਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਕੱਠਿਆਂ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਂਦੇ, ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੋਜ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਆਉਂਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਦ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਫ਼ਰਕ ਹਾਂ! ਸੰਸਾਰ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅੱਡ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਬੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋਸਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਬੰਧਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਰ ਇਕੱਠੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਲੋਕ ਮੰਡਲੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਕ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਦੇਹ ਅਤੇ ਜਦ ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਇਹੀ ਤਾਂ ਚਾਹਿਆ ਸੀ।

2. ਬੰਦਗੀ ਯਾਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚ ਜਦ ਲੋਕ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਤਵੇਂ ਦਿਨ ਆਰਾਮ ਕੀਤਾ, ਜਦ ਉਹਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਦ ਉਹਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਬੀਤਣ ਤੇ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਇਹ ਮੌਕੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬਣ ਗਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਕੀ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਕਿਰਪਾ ਭਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ

ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸਚਿਆਈਆਂ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਨਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਚੰਭੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜੇ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਹਨ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।

3. ਬੰਦਗੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਬਲਕਿ ਉਹਦੇ ਲਈ ਜੋ ਕੁਝ ਹਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਕੌਮ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਲੋਕ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾਇਤ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਨਾਲ ਬਰਕਤ ਦਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਭੇਟਾਂ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਉਹਦੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਜਲਾਲ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਵਿੱਤਰ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਆਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ‘‘ਪਵਿੱਤਰ ਸਭਾਵਾਂ’’ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

4. ਬੰਦਗੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਲਈ ਉਹ ਮਿੱਠੀ ਮਹਿਕ ਸਨ। ਜਦ ਲੋਕ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਸਨ; ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਯਾਜ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦਲੇਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਧਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16: 1, 2)। ਜਦ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਿਹੜਾ ਧਨ ਅਸੀਂ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

5. ਬੰਦਗੀ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਜਦ ਕਿਸੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉਹਨੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਕੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੇਟ ਲਿਆਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਉਹ ਭੇਟ ਦੇਣਾ ਬੰਦਗੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨੂੰ ਮਾਫ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੀ। ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖ ਕੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਮਾਫ਼ੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ; ਉਹ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਕਿ ਉਹ ਪਾਪੀ ਸਨ। ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਬੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਪ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣਾ ਐਨਾ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਪਰ ਜਦ ਅਸੀਂ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੁਦਾ ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਸੁਣਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੰਦਗੀ ਤੋਂ ਘਰ ਜਾਣ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

6. ਬੰਦਗੀ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਮਰਪਣ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਜਦ ਕੋਈ ਇਸਰਾਏਲੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਬਲੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਜਿਹੜੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਬੰਦਗੀ ਨਵਿਆਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ, ‘‘ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਵੇਂ ਸਮਰਪਿਤ ਨਾ ਹੋਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ; ਪਰ ਇੱਥੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਦੇਣ, ਆਪਣੀ ਦੇਹੀ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ

ਸਾਹਮਣੇ 'ਜ਼ਿੰਦਾ ਕੁਰਬਾਨੀ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਤਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਹਾਂ' (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 12: 1)। ਸਾਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਹਰ ਸਮਾਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਸਮਰਪਣ ਨਾਲ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

7. ਬੰਦਗੀ ਅਨੰਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪਰਬ ਜਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਵ ਵੱਡੇ ਅਨੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਅਨੰਦ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਰਵਈਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਜਦ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, ਭਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ' (ਜ਼ਬੂਰ 122: 1)।

ਸਾਰ/ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿੰਨੇ ਵਧੀਕ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਜੋ ਉਹਨੇ ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਵਧੇਰੇ ਗਿਆਨ ਹੈ? ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਪਟ ਨਾਲ ਭਾਵ ਵਿਖਾਵੇ ਲਈ ਨਾ ਕਰੀਏ ਬਲਕਿ ਲਗਾਤਾਰ, ਦਿਲੋਂ, ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਹਲੀਮ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ। ਫੇਰ ਸਚਮੁਚ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਮ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਕੋਏ ਡੀ. ਰੋਪਰ

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਜੇ. ਐੱਚ. ਰਾਈਟ ਨੇ ਕਿਹਾ "[ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ] 16 ਵਾਂਗ ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਕਲੰਡਰ ਹੈ" (ਨਿਊ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ: 21 ਸਟ ਸੈਂਚੁਰੀ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਸੰਪਾ. ਡੀ. ਏ. ਕਾਰਸਨ, ਆਰ. ਟੀ. ਫਰਾਂਸ, ਜੇ. ਏ. ਮੋਟਾਇਰ, ਐਂਡ ਜੀ. ਜੇ. ਵੈਨਹਮ [ਡਾਉਨਰਜ਼ ਗ੍ਰੇਵ, ਇਲਿਨੋਇ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1994], 151) ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਜੇ. ਐੱਚ. ਰਾਈਟ, "ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ"। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਸੋਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਕੁਝ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਯਾਜ਼ਕਾਂ ਲਈ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਲੇਵੀਆਂ 23: 18, 19 ਵਾਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨਾਂ ਦਾ "ਹੋਕਾ" ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ।² ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਸ ਪਰਬ ਨੂੰ 'ਪਿੰਤੇਕੁਸਤ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ 2: 1)।³ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਪਰਬਾਂ ਦੀ ਫ਼ਹਿਰਿਸਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਚਰਚਾ ਹੈ (ਕੂਚ 12: 13; 23: 14-17; 34: 18-23; ਗਿਣਤੀ 28; 29; ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 16: 1-17)। ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਬ ਦੀ ਗੱਲ ਰਹਿ ਗਈ, ਨਵੇਂ ਚਾਂਦ ਦਾ ਪਰਬ (ਗਿਣਤੀ 10: 10; 28: 11-15)। ਦੋ ਪਰਬ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ: ਪੁਰੀਮ ਦਾ ਪਰਬ (ਅਸਤਰ 9: 18-32) ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ (ਯੂਹੇਨਾ 10: 22)। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਪਰਬ ਨੂੰ "ਹਨੁਕਾ" ਜਾਂ "ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ" ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੋਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ।⁴ ਇਹ ਗੱਲ ਹੋਰਨਾਂ ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕੋਫ਼ਮੈਨ ਨੇ ਵੀ ਆਖੀ। (ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕੋਫ਼ਮੈਨ, ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ ਐਂਡ ਗਿਣਤੀ [ਅਬਿਲੇਨ, ਟੈਕਸਸ: ਏ.ਸੀ.ਯੂ. ਪ੍ਰੈੱਸ, 1987], 213.)⁵ ਫ਼ਾਸਿਸ ਬ੍ਰਾਉਨ, ਐੱਸ. ਆਰ ਡ੍ਰਾਈਵਰ, ਐਂਡ ਚਾਰਲਸ ਏ. ਬ੍ਰਿੰਗਸ, ਏ ਹਿਬਰੂ ਐਂਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ਼ ਦ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਆਕਸਫੋਰਡ: ਕਲੇਰੰਡਨ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1977), 417. ⁶ ਜੌਨ ਈ. ਹਾਰਟਲੇ, ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ, ਵਰਡ ਬਿਬਲੀਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 4 (ਡੱਲਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1992), 375. ⁷ "ਪਵਿੱਤਰ ਮੇਲਿਆਂ" ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਸੰਸਕਰਣਾਂ ਵਿਚ "ਪਵਿੱਤਰ ਇਕੱਠ" (NIV), "ਪਵਿੱਤਰ ਮੌਕੇ" (NJPSV),

ਅਤੇ ‘ਪਵਿੱਤਰ ਸਭਾਵਾਂ’ (NCV)। CEV ਵਿਚ ਹੈ ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਚੁਣੇ ਹਨ।’ ਗੋਰਡਨ ਜੇ. ਵੈਨਹਮ ਨੇ 23:2 ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ, ‘ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਠਹਿਰਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਬੁਲਾਉ ਤਾਂ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨਾਂ ਹਨ; ਇਹ ਮੇਰੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਹਨ’ (ਗੋਰਡਨ ਜੇ. ਵੈਨਹਮ, *ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ*, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ [ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਜ਼ ਪਬਲੀਸਿੰਗ ਕੰ., 1979], 297)।⁸ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਬਤ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਵਿਚ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਸਤੂਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ [ਲਿਖਤ] ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਖੜਾ ਹੋਇਆ’ (ਲੂਕਾ 4: 16)।⁹ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘ਸੰਖਿਆ ਵੇਲੇ’ ਦੇ ਇਬਰਾਨੀ ਵਾਕ ਅੰਸ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਦੇ ਸ਼ਾਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ’।¹⁰ ਬਾਬਲ ਦਾ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਨਾਮ ‘ਨਿਸਾਨ’ ਹੈ। ਬਾਬਲ ਦੀ ਅਸੀਰੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ (ਨਹਮਯਾਹ 2: 1; ਅਸਤਰ 3: 7)।

¹¹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਪਸਾਹ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26: 17)। ਅੱਜ ਵੀ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਪਸਾਹ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 23 ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹੋਰ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ।¹² ਅਖ਼ਮੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਦੌਰਾਨ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵੇਖੋ ਗਿਣਤੀ 28: 17–25।¹³ ਇਸ ਫ਼ਰਕ ਦਾ ਇਹ ਸੰਭਵ ਅਨੁਵਾਦ 23: 39 ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ‘ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਸੱਬਤ ਅਤੇ ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ ਵੀ ਸੱਬਤ’ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵਾਕ ਖੰਡ ਇਸ ਸਾਰ ਵਾਕ ਨੂੰ ਰੱਦਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਰਬ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ‘ਮਿਹਨਤ ਵਾਲਾ ਕੰਮ’ ਕਰਨ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਸੀ। ਕੋਈ ‘ਮਿਹਨਤ ਵਾਲਾ ਕੰਮ’ ਨਾ ਕਰਨਾ ‘ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦਾ ਦਿਨ’ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਬਿਲਕੁਲ ਉਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ।¹⁴ ਰਾਈਟ, 151।¹⁵ ਇਕ ਬਦਲਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਪੂਲਾ ‘ਹਿਲਾਇਆ’ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕੋ ਲੇਲਾ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।¹⁶ ‘ਕੁੱਪਾ’ ਇਕ ਗੈਲਨ (1 ਗੈਲਨ=4.54 ਲੀਟਰ) ਜਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁷ NASB ਵਿਚ ‘ਏਫ਼ਾ’ ਹੈ ਜੋ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕ ਬੁਸ਼ੇਲ ਜਾਂ ਅੱਠ ਗੈਲਨ ਬਣਦਾ ਹੈ (ਅਨੁਵਾਦਕ)।¹⁸ ਦ ਨਿਊ ਲੇਅਮੈਂਜ਼ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਸੰਪਾ. ਜੀ. ਡੀ. ਹਾਉਲੇ, ਐੱਫ਼. ਐੱਫ਼. ਬਰੂਸ, ਅਤੇ ਐੱਚ. ਐੱਲ. ਐਲਿਸਨ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਜ਼ੌਂਡਰਵਨ ਪਬਲੀਸਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1979), 232 ਵਿਚ ਰੋਬਰਟ ਪੀ. ਗੋਰਡਨ, ‘ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ’।¹⁹ ਮਰਸਰ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ਼ ਦ ਬਾਈਬਲ, ਸੰਪਾ. ਵਾਟਸਨ ਈ. ਮਿਲਜ਼ (ਮੈਕਨ, ਜੌਰਜੀਆ: ਮਰਸਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1991), 297 ਵਿਚ ਕੈਰੇਨ ਰੈਂਡੋਲਫ਼ ਜੋਇਨਸ, ‘ਫ਼ਾਸਟ ਐਂਡ ਫੇਸਟਿਵਾਲਸ’।²⁰ ਲੇਵੀਆਂ 23: 11, 15 ਵਾਲੇ ‘ਸੱਬਤ’ ਦੇ ਤਿਹ ਨੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹਾਰਟਲੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ: (1) ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ‘ਸੱਬਤ’ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਕਿ ‘ਅਰਾਮ ਦਾ ਦਿਨ’ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਫ਼ਤੇ ਦਾ ਸਤਵਾਂ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। (2) ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਮਹੀਨੇ ਦੀ 22 ਤਰੀਕ ਦੀ ਗੱਲ। (3) ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। (ਹਾਰਟਲੇ, 385–86.)

²¹ ਅਖ਼ਮੀਰੀ ਜਾਂ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪਰਬ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਦਰਾਂ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਪਰ ਇਹ ਸੱਤ ਦਿਨ ਤਕ ਚਲਦਾ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸੱਬਤ ਆਉਂਦਾ ਹੀ ਸੀ। ਇਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਠਵਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਦੀ ਉਲਟੀ ਗਿਣਤੀ

ਉਸ ਪਰਬ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ।²² ਅਠਵਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਹੀ ਇੱਕੋ ਸਲਾਨਾ ਪਰਬ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਓਸੇ ਦਿਨ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ‘ਸਤਵੇਂ ਸੱਬਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਭਲਕ’ (23:16) ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਸੀ।²³ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲਈ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਰੋਟੀਆਂ ਦਾ ਸੈਂਟ ਪੂਰੀ ਮੰਡਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।²⁴ ਗਲੀਸਨ ਐੱਲ. ਆਰਚਰ, ਜੂਨੀਅਰ, ਏ ਸਰਵੇ ਆਫ ਓਲਡ ਟੈਸਟਮੈਂਟ ਇੰਟਰੋਡਕਸ਼ਨ, ਸੋਧ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਮੂਡੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1994), 259-60. ²⁵ ਭਾਵੇਂ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਨਵੇਂ ਚੰਦ ਦਾ ਪਰਬ ਵੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਗਿਣਤੀ 10:10; 28:11-15)।²⁶ ‘ਤੁਰੀਆਂ’ ਸ਼ਬਦ ਇਬਰਾਨੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ (NASB ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇਟੈਲਿਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ), ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ‘ਵਜਾਉਣ’ ਦੀ ਗੱਲ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਹੈ।²⁷ 23:24 ਵਿਚ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *shabbathon* (ਸੱਬਤੌਨ) ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਸੱਬਤ ਦਾ ਆਰਾਮ’।²⁸ ਪਰਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਵੇਖੋ ਗਿਣਤੀ 29:1-6. ²⁹ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ‘ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ’ ਇਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 25:9 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।³⁰ ਆਇਤ 32 ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਵਿਸਰਾਮ’ ਕਈ ਵਾਰ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸਤਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੇ ਦਿਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਖ਼ਾਸ ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੱਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

³¹ 23:29 ਵਿਚ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ਸੱਬਤਤੋਮ* ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਸੱਬਤ ਦਾ ਆਰਾਮ’।³² ‘ਸੱਤ ਦਿਨ ਛੱਪਰੀਆਂ ਵਿਚ ਵੱਸਣ’ ਦੀ ਗੱਲ ਪਰਜਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: ‘ਸੱਬੇ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਹਨ’ (23:42)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ। ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਉਸ ਨਿਯਮ ਵਰਗੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਸੁਨਤੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਪਸਾਹ ਖਾਣ ਤੋਂ ਮਨਾ ਕਰਦਾ ਸੀ (ਕੂਚ 12:48)।³³ ਆਰ. ਕੇ. ਹੈਰਿਸਨ, *ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ*, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਓਲਡ ਟੈਸਟਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਡਾਉਨਹਾਮ ਜ਼ੋਨ, ਇਲਿਨੋਇ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1980), 217-18. ³⁴ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਅਤੇ ਇਤਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ) ਤੋਂ ਇਹ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਇਸਰਾਏਲੀ (ਜਾਂ ਯਹੂਦੀ) ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਪੂਰਾ ਹਫ਼ਤਾ ਦੁਆ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਕਰਦੇ ਸਨ।³⁵ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਦੇ ਪਰਬਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਰ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ, ਕੂਚ 23:14-17 ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ 28:29 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।³⁶ ਪਸਾਹ ਦੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੂਚ 12:42-51 ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।³⁷ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪਰਬ ਤਿੰਨ ਪਰਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਜੋ ਕੂਚ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ‘ਮਨਾਏ’ ਜਾਣੇ ਸਨ (ਕੂਚ 23:14) ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਹਾਜ਼ਰ’ ਹੋਣਾ ਸੀ (ਕੂਚ 23:17)। ‘ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦਾ ਪਰਬ’ ਅਤੇ ‘ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਛੇਕੜ ਵਿਚ ਬੀਜ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਬ [ਜਾਂ ਡੇਰਿਆਂ ਜਾਂ ਤੰਬੂਆਂ] ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਪਰਬ ਹਨ (ਕੂਚ 23:16)।³⁸ ਕੋਏ ਡੀ. ਰੋਪਰ, *ਗਿਣਤੀ*, ਟਰੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟ੍ਰੂਥ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸਰਸੀ, ਆਰਕੈਂਸਾ: ਰਿਸੋਰਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ 2012), 559 ਵਿਚ ‘ਇਬਰਾਨੀ ਕੈਲੰਡਰ’ ਵਿਚ ਇਕ ਚਾਰਟ ਹੈ।³⁹ ਸੱਬਤ ਦੇ ਹੋਰ ਹਵਾਲੇ ਕੂਚ 23:10, 11 ਅਤੇ ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 15:1-18 ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।⁴⁰ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਪਰਬ ਅਤੇ ਸੱਬਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਮੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹਕੀਕਤ ਮਸੀਹ ਹੈ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2:16, 17)।